Ч. 105 (11.358). Львів, неділя 13. травня 1928. Оплачено готівкою [Opłacone ryczałtem]. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Гармонійна“ співпраця.

Молотіння буджету. — Аполітичний сойм. — Оминання конфлікту та його неминучість.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 10. травня 1928.

За кілька днів почнуться пленарні засідання сойму для полагодження буджету на 1928-9 рік. Тепер кінчається молочення у буджетовій комісії. З творчою діловою законодатною працею не має воно нічого спільного. Як можна протягом 6-ти тижнів передискутувати, виправити й доповнити кілька тисяч позицій буджету, які разом займають 334 сторінки величезної книги?! Це, очевидно абсурд. Абсурдом булоб теж вимагати від білолаших членів комісії, яким дали до рук тую книгу на тиждень перед першим засіданням комісії, щоби вони за той одцїський тиждень встигли проаналізувати 334 сторінок чисел, з яких велика скількість має кабалістичне значіння, — та ще й щоби приготовилися до обосновування потреби відповідних змін і найшли покриття на видатки, непередбачені в урядовому проєкті. А все це протягом одного тижня „підготовки“, та протягом дальших шести тижнів щоденної 10-ти годинної „праці“, після якої з кожним днем замісць яснішати — в головах законодатців мусить повставати щораз більший хаос. Ні, коли хто скаже, що нинішній польський уряд не є помисловий, той людина злобна і неоправедлива! Чи можна було придумати красший спосіб для зупинення розгону нових, повних енергії й законодатного запалу послів? І чи не стала у пригоді, як якийсь спеціяльний „трік“, найпоганіша у конституції 25-та стаття, що каже про термін скликання сойму та його звичайні й надзвичайні сесії?! Зібрався сойм 19. березня. Але вже 30-го кінчалася важність скарбово-буджетового закону. Отже на лоб на шию давай приймати провізорію на три місяці. А протягом тих трьох місяців мусиш ухвалити повний однорічний буджет. Так і розпочалася молотільня, зразок змеханізованої фабрикації бездушного закону, в який щойно виконавець-уряд вкладає духа, — такого, якого йому до вподоби. На зовні зветься це молочення соток і тисяч буджетових позицій „зразком напруженої парляментарної роботи при зразковій співпраці уряду з парляментом“. Ах, що за гармонія у тій співпраці! При кожному ресорті буджету являється на комісії кожний відповідний ресортовий міністр з віцеміністром й іншими достойниками. Особисто виголошує кількагодинний реферат, а для підкреслення „ділового“ характеру справи, його реферат хемічно вичищений з усякого „політикум“. Після того — коротше вже та ще більше „аполітично“ — переповідає поодинокі цифри референт і починається дискусія. При кожному ресорті вона однакова: три четвертини промовців, заступаючих всі посольські клюби від правиці до лівиці й непольських клюбів включно, гостро критикують політику міністра (наскільки про політику там взагалі мова, бо напр. при закорд. м-стві її не було, а при внутрішньому просто таки заборонили) та його буджет; одна четвертина членів комісії, посли з „оліники“, боронять без застережень в чамбул і міністра і всі позиції буджету його міністерства. Міністр слухає, від часу до часу чемно відповідає опозиціоністам, що вони — мовляв — помиляються, потім голова комісії „стверджує“, що проти предложеного урядового проєкту „нема спротиву“ й переголосовує лише зголошені поправки, в яких про стотисячні й міліонові суми рішається так швидко й гладко, начеби річ ішла про 20 сотиків на трамваєвий білет. Це зветься „другим і третім читанням“ у буджетовій комісії. Міністр вдоволений сідає до авта, а вся критика, виголошена під адресою даного міністра й його ресорту має той єдиний ефект, що парляментарні часописні справоздавці морочаться над скорочуванням тексту промов, аби все за одним махом могло „влізти“ в число ґазети.

Так ось в атмосфері маразму, байдужности, втоми й нудьги, якої на загал не перебивають ані веселі ані драматичні епізоди, яких не брак, — кінчається комісійна молотільня цифер та переноситься на соймове пленум. Ґенеральної дебати досіль у комісії не було й очевидно не буде й при нагоді розгляду буджету міністерства фінансів (так спершу гадалося), не буде з тої самої „ділової“ причини, якою є преклюзійний термін, до якого мусить бути цілий буджет ухвалений, щоби не прийшов стан ex lex. У такому разі ґенеральна щорічна політична дебата з нагоди скарбового закону, без якої не можна уявити собі нормальної праці новітнього парляменту, повинна би відбутися на пленум. Але коли? В часі поміж 15 та 31. травня, за два тижні, протягом яких мусить бути знову перемелений цілий буджет, бо прецінь в місяці червні мусить буджет перейти через сенат, повернути з його поправками (без яких не обійдеться!) до сойму й до 30-го червня в остаточно прийнятій редакції та контрасиґнований підписами мусить відійти до друку! Де тут час на ґенеральну політичну дебату? Вона йтиме теж у темпі перегонів, а її практичний наслідок буде більше-менше такий самий, як з дебати буджетової комісії над політикою поодиноких міністрів. Конституція передбачує пять місяців на полагодження буджету. Кажуть, що марш. Пілсудський був тим, який висловив погляд, що це задовго та що нічого, мовляв, послам стільки часу витрачати енергію на дебати — виходячи мабуть із заложення, що всеодно з того дебатування спеціяльної користи ні пуття нікому нема. Кажуть, що нинішнє молочення буджету є „пробою“ скороченої процедури приймання найважнішого державного закону, такої процедури, яка фізично унеможливила би таку загальну й детальну дебату, яка відбиласьби нетільки на дрібненьких змінах другорядних буджетових позицій, але мусіла би відбитися й на загальній політиці уряду, мусіла би спонукати ресортових міністрів рахуватися з думкою парляменту.

„Гармонійна співпраця сойму та уряду на аполітичній платформі державних конечностей“ тріюмфує. Гаразд, усім ясно і зрозуміло, що урядові зовсім небажано дістати за кордоном марку диктаторства й затому дуже бажано зберегти за собою фірму уряду шануючого парляментарний устрій; ясно й зрозуміло, що ані скарловатілій правиці ані розпучливілій лівиці нізащо в світі не хочеться дати урядові нагоду для кинення у маси обвинувачення під їх адресою, що вони пусті авантюристи, які галабурдами унеможливлюють „ділову працю“ для добра батьківщини і т. д. і т. п. Уряд знає, що пускатися знову на одинковий виборчий експеримент, це річ щонайменше морочлива, — „пепеси“ й „визволенці“ чудово розуміють, що евентуальні нові вибори для них щонайменше нещасні. І про це теж одна сторона не думає. Гаразд, але як довго може тривати нинішня „гармонія“, як довго може тривати обосторонне вимикання конфлікту, коли той конфлікт шкірить зуби буквально з кожної актуальної справи, яка повинна прийти на чергу нарад. І як довго можна відкладати момент конфлікту, коли остаточно одна й друга сторона здають собі справу, що гальванізація нинішнього стану постійного внутрішнього напруження є паліятивом, який абсолютно до цілі не веде. Політика „гармонійної співпраці“ є лише тактичним маневром, який каже обом чекати до часу, чекати на пригожу нагоду перейти до наступу, здискредитувати й ослабити моральну силу противника. До розгривки поміж урядом та соймом прийти мусить, бо величезна виборча побіда уряду при одночасній великій соймовій меншости уряду є парадоксом, а ніякий парадокс довго в реальному політичному житті не втримається.

Сойм радитиме ще шість тижнів потім поїде на ферії, а в жовтні знову зійдеться, бо знову прийде час на буджетові дебати, вже над буджетом на 1929-30 рік. Сойм „не має часу на політикування“. Сойм „гармонійно співпрацює“ з урядом, але всі ці правди є того рода, що треба їх брати в „лапки“, коли тимчасом правди, що від початку каденції цього сойму істнує тихий перманентний конфлікт поміж польським парляментом і польським урядом, тої правди в „лапки“ ніхто не візьме, бо вона занадто безсумнівна. І тому нинішне буджетове молотіння і всі заходи перепоїти парлямент втомою, нудьгою та байдужністю і всі взаємні куртуазійні вихиляси, це явища другорядні.

Можливо, що це наглядно виявиться уже в цілком недалекій будуччині.

І. Кедрин.

За Українську Академію Наук.

Київ, 5. травня 1928.

Сьогодні відбулися перевибори у Всеукр. Академії Наук. Заки дійде до Вас мій лист, Ви будете вже знати про їх вислід. Я хочу тільки подати короткий огляд настроїв перед виборами і в їх часі, який ледви, чи найдете в київській, чи харківській пресі.

Мене повідомлено про перевибори завчасу телеграфічно, а що мав я виголосити на засіданні Історичної Секції доповідь про наукову роботу в межах Галичини за рік 1927, тому приїхав до Києва на кілька днів перед перевиборами в Академії.

Дотеперішня президія Академії урядувала від 1921 р., отже повних сім літ, хоча її мандат покінчився в дійсности в р. 1924. З огляду, що за часів гетьманщини і революційного перевороту Академія не могла виявляти ширшої діяльности, тому її творча широка праця почалась щойно в р. 1921, коли гетьманський статут уневажнено, а надано їй новий.

З невеликими змінами в особистім складі за час від 1921—28, входили до президії академики: В. І. Липський, як президент, Серг. Ол. Єфремов, як голова президент. віцепрезидент і акад. П. Е. Кримський, як неодмінний секретар.

През. Липський займався Академією дуже мало, складаючи весь тягар президії на акад. Єфремова і акад. Кримського. Про їх керування міг би сказати хтось із місцевих українців, краще поінформований від мене. Радянська влада, що вислала на обслідування діяльности президії окрему комісію, піднесла цілий ряд закидів на основі доповіді голови Укрнауки Озерського, а між ними чи не найважчий, що Академія не стала осередком всеукраїнського наукового руху, не пригорнула на постійну штатну академ. діяльність наукових учених зпоза Києва, ані зпоза кордону, з Галичини, Волині, Закарпатської Землі, Буковини і т. п., а окружила себе російськими ученими, так, що в національному складі Академії, на загальне число 84 академиків більшість була не українська та що серед українців-академиків (із 39) тільки 20 писало українською мовою.

Таких академиків, що нехтували українською мовою, зовуть тут типовим іменем „Малороси“.

Вже сам національний склад Академії захитав стверджений в обслідуванні [illegible] Президію. Зразу стало ясним, що ані акад. Липський, ані акад. Єфремов не будуть обрані. Але ще друга обставина вплинула на яву, що при теперішньому національному складі Академії президентом не буде обраний ніякий активний український діяч. Передбачував це Народній Комісаріят Освіти і не [illegible] дня нового статуту, а на президента Академії висунув дуже поважаного ученого українця, члена Всесоюзної Академії Наук в Ленінграді, знаменитого [illegible] Данила Кириловича Заболотного, якого вибрано 29 голосами [illegible] на 42 голосуючих. Заступником президента [illegible]

учених і акад. Кримського К. Г. Воблий (невиразний українець) 29 голосами, а неодмінним секретарем обрано ак. Агат. Кримського 25 голосами.

У перевиборах брало участь 36 академиків і сімох членів Нар. Комісаріяту Освіти в ком. Мик. Ол. Скрипником на чолі. Мали вони до цего право на основі статута з р. 1921. В часі зборів проводив акад. Вернадський з Ленінграду, який обняв провід, витаючи учених академиків словами: „Вибачайте, я вже давненько не вживав української мови, тому степені дальше слів, буду говорити по руськи“. Слова акад. Вернадського, підтримував то при виборі на провідника зборів акад. Кримським, викликали дуже прикре враження і на домагання відпоручника Наркомосу гром. Юр. Вайнахов ського. їх вписано до протоколу.

Перевиборам прислухувалася широка публика в числі около сотки людей. Російські учені виступали виразно проти Комісаріяту Нар. Освіти і це було з їх боку важною, політичною помилкою. Вона, як загально думають, може заважити відемно і на долі акад. Кримського, як неодмінного секретаря, але корисно на дальшім перетворенні Академії на всеукраїнський осередок наукового життя.

З чотирох дійсних членів Академії, галичан, зміг прибути на перевибори тільки я один. До акад. Степана Смаль Стоцького і дра Дністрянського телеграфував Нар. Комісаріят Освіти, але пашпортові трудноші станули в дорозі їх прибуттю до Київа. Не приїхав також акад. Горбачевський. Із загального числа присутних на перевиборах академиків, малощо не дві третини становили російські учені. Російську мову чути було на кождому кроці. На президента Академії висувано поза кулісами навіть декого із росіян. Хоча зібрання викликувало прикре враження, то всеж таки нема сумніву, що й воно було етапом до кращих відносин в Академії у майбутньому. На зібранні відмічено цілий ряд недостач у дотеперішнім статуті. Можна надіятися, що новий статут буде кращий і більше згідний з достоїнством Всеукр. Академії Наук. На випадок, якби не затверджено акад. Кримського на становищі неодмінного секретаря, займуть його місце провізорично аж до найближчих перевиборів або акад. Корчак-Чепурківський, або акад. Тутківський. През. Заболотний виїздить на разі на один місяць за кордон і дня 15. червня вертає у Київ, куди з осінню перенесеться на постійний побут. Київ здобуде таким робом нову наукову, бактеріольогічну інституцію, на яку влада призначала сто тисяч карбованців.

Кирило О. Студинський.

Від Редакції. Зі змісту цього листа виходить, що уряд УСРР виявив неабияку ініціятиву у виборі нового президента Академії, але чомусь не проявив її ні у виборі віцепрезидента ні неодмінного секретаря, дарма, що як виходить з листа, з обох вибраних на ті становища кандидатів далеко невдоволений і дарма, що акад. Кримський за весь час минулої своєї діяльности на становищі секретаря кооперував з несимпатичними для Наркому московськими академиками. При тому незрозуміла для нас політика уряду, що поминув усі кандидатури місцевих українців-академиків на президента Академії і найшов підхожого собі на те становище кандидата аж у Ленінграді. Чи не краще булоб, якби на це становище висуну був от хочби засланого на Сибір українського академика Харламповича? Далі не можна ніяк зрозуміти і того, що при виборах не тільки не була актуальною кандидатура акад. Грушевського на президента, але що більше, що акад. Грушевський не відіграв при них узагалі ніякої ролі. А він чейже мав і має на одне й на друге аж надто багато даних. Накінець важко нам зрозуміти й таке явище, що такі старі українці і заслужені укр. діячі як ак. Єфремов і ак. Кримський могли стати аж такими завзятими прихильниками московського засилля в Академії. Все це справи загадочні та дуже незрозумілі.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. і пов. на щадничу книжечку ч. 7810.

З життя наших установ.

Звіт з діяльности Народньої Лічниці за рік 1927.

Народня Лічниця сповняє 25 років культурно-гуманітарне лікарське завдання, подаючи лікарську поміч найбіднішим і малозаможним громадянам у всяких недугах. Цього року обходить Н. Л. ювилей 25-літнього істнування. Н. Л. завдяки великій жертвенности митрополита Андрія Шептицького від часу її заснування і весь час її істнування через княжий Його дар має сьогодні свою власну хату враз з городом в догіднім місці в середмістю, серед городів, близько комунікаційного осередка. Народня Лічниця, щоби поширити свою діяльність, рішилася на будову шпиталя. Досі обмежувала Н. Л. свою діяльність на амбуляторійне лікування хорих в ріжних недугах. Шпитальне лікування в тяжких недугах і операційне лікування досі неможливе з причини браку приміщення хорих. — В 1927 році ординувало в Н. Л. 16 лікарів, а саме на відділі внутрішніх і діточих недуг ординували: Д-р Куровець, д-р Павьчишин, д-р Гнилевич, д-р Кашубинський, д-р Тума-Надрагова, д-р З. Парфанович. — На відділі хірургічнім: д-р Бурачинський і д-р Яків Зельцер; на відділі недуг горла, уха і носа: д-р Бурачинський. На відділі очних недуг: д-р Г. Ігель і д-р Грудер; на відділі жіночих недуг: д-р О. Подолинський, д-р О. Пелех і д-р Е. Олексій; на відділі полових і скірних недуг д-р І. Гриневецький. — Д-р М. Музика виконував для хорих Н. Л. хемічні, мікроскопійні, бактерійні досліди виділин і видалин хорого. Досліди крови виконував для убогих хорих дармо, а для середньозаможних по зниженій ціні.

В році 1927 лікувалося в „Народній Лічниці“ **7794 хорих, яким уділено 16.785 лікарських порад**, хірургічних операцій, перевязок, застрикувань і насвітлювань кремінною лямпою. Хірургічних операцій виконано в році 1927 — **272**. Найбільша фреквенція хорих була на **внутрішнім відділі, там лікувалось 3859 хорих, яким уділено 5621 лікарських порад**. На хірургічнім відділі лікувано **1704 хорих**, яким уділено лікарських порад, операцій, перевязок **разом 2916**. На відділі недуг горла, ухаі носа лікувано **809 хорих**, яким уділено **1683 порад** і операцій. Після народности було хорих українців — 60.5 проц., поляків 30 проц., жидів 9 проц., а інших, як руссских, чехів і німців 0.5 проц. В році 1927 збільшено значно хірургічний інвентар, закуплено кремінну лямпу коштом понад 3000 зол. Вартість лікарського інвентаря „Н. Л.“ виносить тепер приблизно 12.000 зол. Реальність віднов лена враз з городом вартує около 80.000 зол. Готівка зложена в твердій валюті в Центробанку 55.288 зол. (в долярах 6205). Ціле майно Н. Л. вартує 117—120 тисяч зол. Народня Лічниця розвивається гарно і **прямує до ширшої розбудови, до будови шпиталя.** В році 1927 розвинула Управа Н. Л. енергійну діяльність, заснувано шпитальний комітет і спеціяльну лікарську комісію в справі будови шпиталя. Виготовлено пляни будови шпиталю, які по довгих нарадах затверджено і поручено п. інжинірові-архитектові Е. Нагірному виготовлення плянів і коштормсу. Виготовлено відозви в справі будови шпиталю і розіслано по краю та поза границі краю, до Америки поверх 500. Українська суспільність досі з виїмком поодиноких одиниць мало інтересується цею висококультурною, гуманітарною лікарською установою. Складки вплинають досі дуже скупо. Самі хорі, що лікуються в Н. Л. і залізна енергія гуртка лікарів-українців утримують Н. Л. і допомагають розбудові і будові шпиталя при Н. Л. у Львові, потребу якого всі відчувають, а передовсім хорі, лікарі-українці та студенти медицини, які потребують варстату до наукової праці і дальшого лікарського образування і наукових дослідів.

Загальні Збори Народньої Лічниці, які відбулися 20-го квітня, одобрили діяльність Управи Нар. Л. і висказали подяку, особливо всім лікарям Н. Л., що цілий рік, що дня по кілька годин безкорисно трудилися і жертвували свій труд в користь Н. Л.

На рік 1928 вибрано нову Управу, до якої входять: сенатор Волод. Дециккевич — як голова, о. В. Томович, крилошанин — як заступник голови, д-р Е. Бурачинський — касієр, п. Теодозія Сеник-Коверкова — секретар, п. Михайло Стефанівський — технічний дорадник і господар; до Управи увійшли: д-р М. Вахнянин, д-р О. Надрага, д-р Куровець, Михайло Галібей, д-р Подолинський. До Контрольної Комісії вибрано директора Народної Торговлі Миколу Заклинського, Івана Стерніюка і Василя Чуму, емерит. урядовця „Дністра“. Дирекція Н. Л. д-р І. Куровець і д-р Е. Бурачинський.

Новевибрана Управа і Дирекція відкликуються отсим до українського громадянства в краю і поза границею з проханням щедрих датків на будову шпиталю Н. Л.

Після затвердження плянів будови через магістрат і урядові санітарні чинники приступає Управа Н. Л. до будови ще цього року.

Прохаємо — **допоможіть нам до сповнення цеї пекучої лікарської потреби нашої нації. Грошеві датки треба слати на конто вкладкової книжки Центробанку** Львів, Ринок ч. 10. число книжки 8880 або на руки касієра д-ра Бурачинського, вул. Льва Сапіги ч. 25. II.

Вписуйтеся громадно в члени Народньої Лічниці, при кождій нагоді **збирайте складки, старайтеся, щоби кожна українська громада, кожна установа вложила в буджет значнішу квоту на будову українського шпиталю. Не забувайте на одиноку українську лікарську гуманітарну установу, необхідну для розвитку потреб і добра лікарської науки для українського народу!**

ЗА УПРАВУ НАРОДНЬОЇ ЛІЧНИЦІ:

Волод. Децикевич, голова. **Т. Сеник-Коверкова**, секретар.

ДИРЕКЦІЯ:

Д-р Куровець. **Д-р Бурачинський.**

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Нові здвиги.

Українські „сансаристи“. — Новий журнал у Львові.

Наші інформації про перетворювання гуртка „сансаристів“ в політичну „національно-радикальну“ партію в одній точці не відповідають дійсности. А саме „сансарська“ трійця складається з д-ра Донцова, пос. Зубрицького і Базяка, правого ес-ера, а не Борщака, б. редактора „Українських Вістей“. Наш інформатор переплутав особу Базяка з особою Борщака. Щодо участи Борщака в „сансарському“ руху ми зразу мали сумніви, але вкінці уступили з огляду на рішучі запевнення нашого інформатора. П. Базяк справді недавно був у Львові і між іншим відвідав також нашу редакцію.

Прозябаюча „національно-радикальна“ партія є очевидно тільки другим виданням колишньої партії „національної роботи“ (загравістів). Зовсім природно, що це тільки одна з чергових сезонових примх д-ра Донцова, обчислена на коротку мету. Жаль тільки, що в тому неудачництві потоне пос. Зубрицький, який не може найти собі партійного пристановища.

Щож торкається особи І. Борщака, то він ще не виїжав з Парижа (якраз з Парижа виїхав був Базяк, один із б. співредакторів уенерівського „Тризуба“), хоч і розійшовся з „Українськими Вістями“. Його місце в цьому органі обняв Од. Севрюк, б. голова української мирової делегації в Бересті, який в останніх літах обмився зі всіх своїх самостійницьких „гріхів“ і став палким прихильником повороту на Рад. Україну, лишаючись — в Парижі.

В останніх тижнях в українських літературних колах Львова багато говориться про новий журнал. Деякі позагалицькі чинники, рахуючись із загальним невдоволенням українського громадянства з „Літературно-наукового Вістника“, постановили заснувати у Львові новий великий літературно-громадський орган. Є це змагання взяти в моральний полон українську інтелектуальну еліту на Зах. Україні та при її допомозі впливати на формування суспільної думки і витворювання світогляду серед інтелігентської маси шляхом літератури. Як уже згадано, момент для заснування нового журналу дуже пригожий. Серед нашого громадянства в останніх часах змагається зацікавлення культурною творчістю з одного боку, а з другого загально пануючим є пересвідчення, що „Літературно-науковий Вістник“ з огляду на свою однобічність й індивідуалістичну прихованість не відповідає потребам і вимогам громадянства. Жаль тільки, що цей момент не використає ніхто з українських багатіїв. Видно, що потреби сучасного культурника не мають ще твердої основи в наших заможніших колах, а щонайменше вони ще не доросли до того, щоби віджалувати кілька тисяч на велике культурне діло.

Зовсім природно, що думка про заснування нового журналу викликала незвичайний відгомін в наших літературних колах. Визначні літературні діячі заметушилися, бажаючи стати керманичами журналу й відродителями культурного життя на Зах. Україні. Та справа ускладнюється через те, що основники самі бажають посередньо чи безпосередньо керувати майбутнім журналом, а працьовників пера запрошують лише на платних, але й безголосних робітників.

Що новий живий і творчий журнал є конечно потрібний, це ясно. Що він має перед собою великі завдання і вдячну атмосферу — також ясно. Тільки краще булоби, колиб він був нашою самобутньою еманацією, колиб він ріс нашими власними засобами і нашою власною працею. Люди до праці є, тільки нема тих, що хотілиб щось посвятити зі свого майна для великої культурної справи

Між війною і миром.

Чи війна Японії з полудневим Китаєм?

Які противорічні вісти про китайські події до нас не приходилиб, то певне одно, що положення там дуже поважне. Поважне настільки, що вже тепер дехто називає нинішний стан у Китаю — воєнним. Що принесуть найблизчі дні й тижні, ніхто не в силі передбачити.

В льондонських дипльоматичних і парляментарних колах, а також серед торговельно-промислового світу, заінтересованого Східною Азією, панує переконання що японський уряд прямує тепер недвозначно до поділу Китаю поміж Японією й Англією. Це видно найкраще по тім, що Англія обсадила Шангай і підносить претенсії до долини ріки Янг-тсе аж поза Ганкау, а щодо Японії, то в цьому не може бути ніякого сумніву, бож ціла її політика спрямована здавна на те, щоб якнайсильніше станути ногою в Китаю.

Ясно, що змагання цих двох держав заволодіти Китаєм мусіли викликати затривоження в Америці, тим більше, що ці змагання спрямовані рівно проти відомого вашингтонського договору з 1922 р., в якому загарантовано незалежність і суверенність Китаю. Договір цей підписали всі заінтересовані держави, отже не тільки Америка, але також Англія й Японія.

По останнім вісткам японські війська, зокремаж японська фльота, вирушили в поважній силі в напрямі Китаю, так, що загроза війни там велика. Правда, амер. державний секретар Кельог заявив за днях, що, на думку амер. уряду, Японія має на меті тільки охорону життя і майна своїх горожан і після привернення миру забере їх назад до Японії. Але в ці дипльоматичні запевнювання якось мало хто вірить.

Господарсько-садівнича школа в Милованні.

(З приводу закінчення шестого курсу.)

Дня 9. квітня н. р. закінчено кінцевим іспитом цьогорічний, з черги шестий, курс в господарсько-садівничій школі в Милованні. Курс почався 1. жовтня 1927 і збирав 35 учнів, з котрих 31 покінчило науку з успіхом (4 виїхали на протязі курсу). Учні походили з таких повітів: Берестя (1), Борщів (1), Грубешів (2), Дубно (2), Добромиль (1), Дрогобич (2), Кобринь (1), Ковель (2), Коросно (1), Львів (6), Любартів (1), Надвірна (1), Рава (1), Рівне (2), Сокаль (1), Станиславів (1), Стрий (2), Томач (4). Чотирокласову народню школу

покінчило 25 учнів, семиклясову двох, чотирьох було в гімназії, де один скінчив першу, один другу, один третю і один четверту клясу. Селянських синів було 29, один син священика, один зарібкиці. Безземельних було 2, нижче пять моргів було 3, від 5—10 моргів 10, від 10—20 моргів — 6, до 30 моргів — 4, до 40 моргів — 4, до 50 моргів — 1. Батьки одного учня мають 450 моргів. Вік учнів хитався між 15-им і 27-им роком життя. Шістьох учнів мало 21 рік життя. Оплата за науку й повне удержания виносила місячно 5 дол. Двох учнів платило по 4 дол. місячно; двох було безплатно на курсі. Слід зазначити, що за одного учня платила читальня в Олександрії (пов. Рівно) по 1 дол. місячно, так само за одного платила повіт. „Просвіта" в Рівному по 2 дол. місячно. Один учень дістав 10 дол. підмоги від філії „Просвіти" в Борщеві. Надто три бувші учні миловапської школи, родом з Олександрії платили разом по одному дол. місячно як підмогу для одного свого товариша.

На закінчення курсу для переведення кінцевого іспиту приїхали: голова Т-ва „Просвіта" М. Галущинський і голова філії в Товмачі та куратор маєтности д-р І. Макух. Іспит тривав 9 годин. Перепитано учнів з усіх предметів, при чому присутні делегати ставили від себе питання. Можна з чистою совістю ствердити, що учні використали дуже добре час свойого побуту. З дуже добрим поступом покінчило 14 учнів, з добрим 13, з достаточним 4.

Сталих учителів на курсі було 5, доїздило 4. За весь час істнування курсу було 763 теоретичних годин і 140 практичних. Серед предметів, звязаних тісно з пляном школи, важне місце займали загальноосвітні предмети.

Крім обовязкових годин і практичних занять учні знайомилися з культ.-освітною роботою. Вже дня 9. жовтня заснували „Просвітний гурток ім. Ів. Франка". Члени гуртка училися провадити збори, давати відчити, провадити дискусію. За час курсу відбули шість загальних зборів гуртка і таким робом мав кожний член змогу працювати практично у виділі гуртка. Відчитано шість рефератів. Драмат. секція дала виставу „Наймичка" в двох селах. Відбуто культурні й національні свята. Зорганізовано „Сокіл". Що днини відбувалися руханкові вправи. Дня 26. січня 1928 заложено шкільну кооперативу, яка відбула три загальні збори. Прибуток у сумі 62·50 зол. розділено на ліквідаційних зборах на добродійні цілі. Учні взяли участь у Святочній Академії з нагоди свята книжки в Станиславові, а в днях 1., 2. і 3. січня зробили прогульку до Львова.

Після іспиту відбулося святочне закінчення. До учнів промовили дуже сердечно оба делегати; на їх промову відповів один учень.

Як відомо, школа в Миловашні почала свою роботу ще до війни. Вже друге покоління користає із цеї важної культурної установи. На цьогорічному курсі був уже один учень, батько якого побирав науку в Миловашні до війни.

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 11. травня 1928.)

БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ

Голосування над бюджетом мін-ства освіти. — Бюджет мін-ства військових справ.

(ік) Сьогодня в бюдж. комісії закінчено бюджет мін-ства освіти. В прибутках принято внесок про вставлення титулом участи у промисловому податкові на цілі професійного (фахового) шкільництва суму 7 міл. зол. Таку саму суму призначується у видатках на допомогу для приватних шкіл. Відкинено всі внески на скреслення або зменшення суми 22 міл. призначених на віроісповідні видатки (більшістю представників 1-ки, жидків і Пяста). Тою самою більшістю принято позицію 10 міл. зол. на фізичне виховання. Відкинено 4 внески пос. В. Целевича, які йшли в напрямку скреслення цеї позиції. Принято далі внесок на підвищення позиції на будову народніх шкіл на 5 міл. зол., на вставлення суми 347.000 зол. на допомоги і стипендії, на признання 200.000 зол. польському науковому товариству у Варшаві, на признання 200.000 зол. на артистичну пропаганду, 100.000 зол. на радіовий інститут. Відкинено внесок пос. Хруцького на збільшення суми на православну церкву.

Після перерви приступлено до розгляду бюджету мін-ства військових справ. Першим промовляв у заступстві недужого марш. Пілсудського військовий віцеміністр ген. Конажевський. На вступі він вже заявив, що в минулих двох роках мін-ство військових справ прямувало до створення з одного боку правних підстав для державної оборони, з другого боку до поліпшення організації та адміністрації збройних сил. Покликано до життя декретом комітет оборони держави, переведено цілий ряд змін у внутрішній організації центральних влад та окружних. Остаточно тих реорганізацій не закінчено. Скоротити час військової служби ще не можна. Уряд приступив до дальшої розбудови військового приготування. В дальшому віцеміністр розводився над військовим шкільництвом. В мин. році мін-ство особливо з напруженням працювало над поліпшенням військової адміністрації. В справах військової господарки мін-ство позаводило низку ощадностей. В справі військової контролі військову адміністрацію піддавано постійно оглядові корпусу контрольорів. Після довгої промови віцеміністра Конажевського забрав слово референт військового бюджету пос. Коспяковський (1-ка). Військовий бюджет виносить цього року у видатках 744,965.787 зол., до чого треба додати видатки на чисто військові підприємства 19,120.000 зол., що робить разом 764.085.787 зол. В дальшому референт подрібно обговорював бюджет по департаментах, які в тому ресорті творять інколи немов цілком окремі мін-ства.

Завтра відбудеться голосування над бюджетом мін-ства внутр. справ, а після закінчення нарад над військовим бюджетом залишиться до обговорення лише бюджет мін-ства фінансів.

ВІЙСЬКОВА КОМІСІЯ.

(ік) Сьогодні відбулося перше засідання соймової військової комісії під головуванням пос. Перацького (полковник, пос. з 1-ки). Розділено реферати декретів, що торкаються військових справ.

СКАРБОВА КОМІСІЯ.

(ік) Під головуванням пос. Кшижановського (1-ка) радила соймова скарбова комісія. Довшу дискусію викликала справа промислових податків.

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 11. травня 1928.)

ЛИТВА КОРОЛІВСТВОМ?

(ік) Аг. Всх. подає з Литви сензаційну вістку, що 5. травня в десяті роковини самостійности Литви мали проголосити Литву королівством. Нічого ближчого про цей замір Аг. не подає.

ЯПОНСЬКО-КИТАЙСЬКА ВІЙНА.

(ік) В боях за місто Ціманфу японці побідили настільки, що відперли китайців за лінію, яку визначили їм в останньому ультіматі. Ціле місто Ціманфу опинилося в руках японців.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ В КОВЛІ.

(ік) В Ковлі переведено ревізію в помешканні жидівських робітничих товариств, після чого арештовано під закидом комунізму понад 30 осіб.

ППС. І ДЕФЕНЗИВА.

(ік) Афера пос. Маліновського не втихає. Сьогоднішня „Жечпосполіта" подає, що п. Беліковська має замір продовжувати ревеляції. М. і. має бути зaатакований пос. Я., колишній шеф дефензиви легіонів. Веч. „АВС", цитуючи цю нотатку „Жечипосполітої", пояснює, що справді не знає кого „Жечпосполіта" має на думці, одначе є фактом, що шефом дефензиви 1-шої бригади був пос. Яворський, теперішній голова міської ради у Варшаві. (Пос. Маліновський і пос. Яворський є в посольському клюбі ППС найбільш рішучими сторонниками уряду марш. Пілсудського. Саме тому ревеляції, які зачіпають ці особи, викликують величезне заінтересування і є різно коментовані. Пос. Маліновський заявив, що заскаржить авторку ревеляцій Беліковську до суду. З другого боку довідуємося, що Беліковська сама жадає заскарження її до суду, маючи видно на увазі перевести на суді доказ правди).

ЦЕНТРОЛІВИЙ КАБІНЕТ У ФРАНЦІЇ.

(ік) Варшавська польська преса з великим невдоволенням містить вістку про відмову Поанкаре використати свою виб. побіду для реконструкції кабінету в напрямку більш правому. Навпаки Поанкаре заходиться біля створення центролівого бльоку, в усякому разі такого, в якому брали би участь усі ті ліві групи, які досі належали до урядової коаліції. Центром нової більшости має стати група радикальної лівиці, на чолі якої стоїть Люшер. Ця постанова Поанкаре, пронята великим держ. розумом, має настільки значіння, що вона зразу опрокидує всі сподіванки польської дипльоматії на зміну курсу у Франції в закордонній політиці в напрямку більш неприхильному до Німеччини. Політика, Бріяна буде задержана далі в цілій основі.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·90·00—8·90·50. канадійський долар 8·85·50—8·86·00, чеська корона 0·26·33—0·26·66, австрійський шілінг 1·25·50 - 1·26·00, румунська лея 0·05·20 – 0·05·66, французький франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·75—1·72·25, фунт штерлінгів 43·60·00 – 43·90·00, радянський червінець 32·60 – 33·00.

Золото: 20 корон 36·65·00—36·85·00, 20 франків 34·55·00—34·65·00, 20 німецьких марок 42·80·00—43·10·00, 10 російських рублів 46·90·00 – 47·25·00.

Срібло: Австрійська корона 0·69·00 —0·70·00, 5 австрійських корон 3·55·00 – 3·60·00, австрійський фльорен 1·78·00 – 1·80·00, російський рубель 2·95·00—3·06·00, копійки за рубель 1·48·00—1·53·00.

Збіжжя.

Пшениця двірська 32·25—33·25, пшениця селянська 30·30—31·30, жито галицьке 30·25—31·25, ячмінь галицький броварняний 41·50—42·50, ячмінь на жлико 38·00—39·00, ячмінь пастівний 33·00—34·00, овес галицький 36·25—37·25, кукурудза румунська 39·00—39·30, бараболя промислова 0·00—0·00, фасоля біла 50·00—60·00, фасоля колірова 43·00—46·50, фасоля краса 55·00—60·60, горох ців-Вікторія 55·00—60·00, горох пільний 40·00—50·00, бобик 34·50—35·00, мішанка пастівна в зерні 00·00, вика 28·25—32·75, сіно солодке праcоване прасоване 7·50—8·50, солома прасована 4·25—4·75, гречка 47·00—48·00, льон 68·00—71·00, лубінь синій 23·75—24·75, ріпак озимий 68·00—70·00, мука пшенична 40 прц. 87·00—88·00, мука пшенична 50 прц. 78·00—79·00, мука житня 65 прц. 61·00—62·00, грисік кукурудзяний 57·50—58·50, мука кукурудзяна 43·00—44·00, отруби житні 28·35—28·75, отруби пшеничні 28·75—29·25, крупи гречані 82·25—84·25, пшоно 78·50—85·50, крупи ячмінні 60·25—61·25, пенцак 58·50—59·50, просо краєве 42·00—44·00, макухи льняні 47·00—48·00, конюшина краєва 220·00—250·00, мак синій 90·00—110·00, мак сивий 75·00—90·00. Мішки ютові виробу Страдом Варта 1·70—1·80, мішки уживані добрі 1·50—1·60.

По широкому світі.

Чехословаччина, по інформаціям англ. преси, має намір визнати „де юре" радянський уряд і ввійти з ним у дипльоматичні взаємини.

Із Будапешту повідомляють, що гр. Бетлен занедужав розстроєнням нервів.

Із Ню Йорку до Неаполя вислали 2 міл. зол. дол. Від 1-го березня Італія купила в Америці на 14 міл. дол. золота.

Австрійські монархісти з нагоди дня уродин бувш. цісаревої Зити брали в Відні участь у манифестаційнім богослуженні і при виході до костела кидали вигуки на честь ки. Оттона. Поліція арештувала 2 особи.

Китайський ген. Чанг-со-лін розкидає по всьому краю телеграмний поклик, щоби припинити громадянську війну між північною і південною армією.

НОВИНКИ

— **Загальні Збори Т-ва письменників і журналістів** ім. І. Франка у Львові, вин.. 12-го н. м. з год. 6-ій веч. у салі Т-ва „Просвіта", Ринок 10. II. п.

— **Інтервенція в справі станиславівської гімназії.** В пятницю, 11. ц. м. інтервеніювал в справі станиславівської гімназії у кураторії о. пос. Галущинський і делегація родичів зі Станиславова. Куратор їде до міністра і обіцяв справу до кількох днів полагодити.

— **Анонімова „пропаганда льояльности".** Парох Преображенської церкви у Львові о. Володимир Садовський одержав з датою 8. ц. м. такий оригінальний анонім: „Wielebny Księże Proboszczu! Przypadkowo będąc w Policji, zaglądnąłem do księgi czarnej i ku memu wielkiemu zdziwieniu wyczytałem, że W. Ksiądz Proboszcz i jego podwładni i ks. Chomin ostentacyjnie nie dekorują swych okien nalepkami T. S. L., co daje dużo do myślenia o jego lojalności i jego towarzyszy. Ośmielam się zrobić Księdzu Proboszczowi uwagę, by na przyszłość w czasie obchodów narodowych dał dowód swej lojalności, a tem samem uniknął z niezastosowania się nieprzyjemnych dla Niego konsekwencyj". Коментарі зіба зайві.

— **Любовна трагедія.** Підпоручник Заленскі, що стає під доразовим військовим судом досі не розкрив ще слід мотивів свого страшного вбивства вражини Ізовської, яку зарубав шаблею на вулиці Пекарській два тижні тому. Із його зізнань виходить, що в мент. свого вчинку находився в непритомнім стані, бо не пригадує собі ні того, що робив, ні того, що казав. Його злочин зродився на підкладі задпрошія. Ізовську він знав від двох літ і хотів з нею женитись. Уважав її своєю нареченою, одначе вона не годилась на явні офіціяльні заручини і радо шукала знайомостей з іншими. Зав[illegible] Відносини Заленского з Ізовською не мали чисто ідеального підкладу: він мав з нею роман і вряди-годи підтримував її грішми. Між ними доходило часто до сварки [illegible] суперечок. У дні злочину Заленскі [illegible] грожував їй кілька разів що застрілить її або скочить через вікно з II-го поверха. Він був дуже згноблений [illegible] деним іспитом і безсонними [illegible] ної ночі. [illegible] обвжества Ізовської [illegible]

жуються про нього прихильно. Залецені мас у своїй рідні ненормальні особи.

—Рідка родинна трагедія. У Львові ведеться сензаційна розправа проти 18-літньої Станіслави Бембен, її 19-літнього брата і 41-літньої їх матері Катерини обвинувачених у тому, що вбили свого батька, чи пак: мужа, заздалегідь підготовавши плян убивства. Убитий 50 літній Витовт Бембен, замешкчий сторож і мулляр був непросипущим піяком і тираном, що знущався над усіма членами родини, побивав їх і пропивав усі гроші. Він мав на совісти теж звірячий гріх проти власної доньки, яка зганьблена пробувала покінчити самогубством. 20 го вересня, коли батько повторив, пивні пан раном звичайну невольну авантуру, донька стріляла до нього двічі з приладжевого револьвера, а коли стріли не вбили його, тоді вона добила його сокирою. Її мати та брат допомогли їй тим, що в критичний мент придержали руки батька. Головну вину бере на себе донька, яка зізнає, що діяла в приступі шалу. Мати та брат відпекуються співучасти Та всі згідно зізнають, що батько був потворою, що морально та матеріально загрожував усій рідні. Свідки-сусіди піддержують ці зізнання. Розправа нескінчена.

— Відгомін „справи Гуча“. У нашій редакції зявився брат семінаристки Олі Палажійної, арештованої 24-го березня у звязку з обвинуваченням Полотнюком і склав ось-яку заяву: Звістка подана вольською пресою буцім то Оля Палажійна була нареченою Полотнюка зовсім не відповідає правді, сестра знала тільки його як недалекого сусіда. Як відомо, Палажійну звільнили після 9-денного слідчого арешту.

— Податок, який обнижили — це громадський податок від псів в межах громади м. Львова, поданий до відома магістратом. На р. 1928 від одного пса будуть платити господарі 20 зол., від другого 40 зол., від третього 60 зол. і по 20 зол. від кожного слідуючого. Податок треба платити за весь рік заздалегідь одночасно не далі як до 15-го травня в комісаріяті даної дільниці. Від цього ж дня тратять свою силу значки для псів з минулого року.

— Ріжні вістки. Бельгійська королева захворіла сильно грипою. — Молодий мароканський султан, Сіді Магомет, вибирається в першу офіціяльну подорож по своїй країні. — Поспішним поїздом приїхав до Мадриду інкогніто бувш. грецький король Юрій, що мандрує як турист. — У стейті Ню Джерзі, Петерборо, вбився летун Томас, що хотів побити світовий рекорд лету на віддаль. Убитий теж його товариш. — Англ. вчені твердять, що одним із найстарших „відомих особисто“ звірят є черепаха в льондонськім звіринці, що має 300 літ.— У Парижі на міжнародніх змаганнях танцюристів, у присутности 2000 глядачів, першу нагороду з титулом „чемпіона“ дістав відомий танцюрист Сальвадор.

— Смерть летуна-винахідчика. У Ню Йорку згинув славний америк. летун Леонард Бонней підчас пробного лету на винайденім ним новім типі літака. Цей апарат нагадував чайку. Залізна птаха літала без пропелера, при помочі помаху самих крил. Крила рухав мотор із 170 ГП. Бонней працював над своїм апаратом 10 літ і витратив на його будову 100.000 дол. зароблених важкою працею. Коли апарат був готовий, інжинири не радили летунові їхати ще на ньому, але він не слухав їхньої ради і знявся при багатотисячній юрбі. Біла птаха знялась уверх із незвичайною швидкістю, вдержалась у воздусі кілька секунд і впала на землю. Бонней із зломаними руками та ногами ще жив, але помер у дорозі до шпиталю.

— Смерть лікаря-письменника. Помер д-р Оґюстен Кабанес паризький редактор „Медичної Хроніки“ і автор численних преціказих історичних творів із медичною закраскою: „Таємні смерти в історії“, „Інтимні обичаї минулого“, Божевільні на престолі“, „Революційні неврози“, тощо.

— Світове кіно. Ню-Йорський „Таймс“ кидає поклик, щоби бойкотувати франц. фільмовий ринок. — З Америки виїхав до Англії Реджінальд Денні, англієць з походження, відомий у Голівуді як „князь гумору“, з метою добитись від Бернарда Шова дозволу переробити для екрану деякі його твори. — У новій нім. фільмі „Банда розбійників“ головну ролю взяв на себе відомий нім. письменник Л. Франк. — У Ню Йорку зберіглась одна фільма з участю пок. Елеонори Дузе, п. з. „Мати“, зроблена в Італії недовго перед смертю трагічної артистки. — Мозжухин переїзджає з Парижа до Берліна, підписавши на 17 міс. контракт з німецькою „УФА“; франц. преса висловлює свій жаль з цього приводу. — Остання фільма Полі Неґрі в „Парамавнт“ зветься „Три грішники“ і є справді останньою, бо підприємство не відновило до контракту з артисткою, яка вийшовши замуж дуже отяжіла. — Скандинавська преса передає звістку з достовірного джерела, що Чарлі Чаплін вибирається небавком до СРСР інкоґніто; він не хоче, щоби його приятелі перешкодили йому в його давно задуманім плянї цієї подорожі.

— Претендентки до корони. Із Парижа виїзжає цими днями 7 представниць жіночої краси до Америки, на конкурс краси у Тексас. Це представниці Англії, Італії, Німеччини, Бельгії, Еспанії, Греції та Люксембурґа. До них приєднається 8-а товаришка найкраща француженка, щоби разом відплисти на пароплаві „Куба“ за море. Париж приймав усі ці „королеви“ з великими почестями, офіціяльним обідом.

— М. Голинський, премієр-тенор харківської державної опери виступить у неділю (13. ц. м.) вечером гостинно на сцені львівського міського театру в опері Верді „Аїда“. Співатиме партію Радамеса.

— Вечір еспанської музики та поезії відбудеться заходом есп. Інституту Есперанто в Мадриді та Барцельоні 12-го ц. м. точно в 8 год. веч. у салі Технольоґічного Інституту (Булярда 5). У програму ввійдуть чудові народні пісні, еспанські та катальонські, які відспівають оперові артисти Франц. Плятівна, Ромуальд Циганік і Тад. Шимонович. Мельодії танців відограє Ірена Данек, в компоновицій оркестра мандоліністів „Серенада“. Перед вечером буде відчит Г. Шніцера „Про народню пісню еспанську та катальонську“.

Театри.

Міський великий театр:

12-го г. 3 попол. „Косцюшко під Рацлавицями“.
12-го г. 7·30 веч. „Тартюф“ Мольєра, премієра.
13-го г. 12. в пол. Фортеп. рецітал Сливінського.
13-го г. 3·30 попол. „Подружа Льоді“
13-го г. 7·30 веч. „Аїда“ з Голинським.

Міський „Театр Новин“:

12-го г. 8. веч. „Паґаніні“.
13-го г. 3·30 „Дівча з Пущти“.
13-го г. 8. веч. „Леді Шік“ в останнє.

КІНА.

„Апольо“: Біржа кохання“.
„Лев“: „Невільниця князя Бориса“.
„Палас“: „Червоний біс“.
„Фатаморґана“: „Обожана“.
„Байка“: „Люби мене, а світ буде мій„.

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчім ділом зрозуміння важної культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера! Жертви слати на адресу: Львів, Підвале ч. 7., Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пане Редактор:!

Як звичайний читач і пренумератор Вашого щоденника чимало здивувався я, читаючи Вашу статтю „У павутинній сітці“ в 101. числі з 9. травня, бо замітив, що подані в тій статті події розминаються з дійсністю! Щоби богато не займати місця, зазначу лише, що:

На 1. травня в Яворові не було ніяких відозв по місті. Комуністичних не замітив також ніхто. Стирта бурмістра горіла не 1. травня, а 2. травня вечером десь коло 9-тої години. „Слово Польске“ виписало самі тенденційно-неправдиві вісти. Щодо арештованих 4-ох студентів української гімназії — **ні один не ліпив ніяких комуністичних відозв, ані не брав ніякої участи в підпалі, ані тим менше не признався до ліплення відозв.** Труси і арешти серед гімн. молоді є наслідком безосновних підозрінь поліції.

З поважанням
Евген Яворовський.

Яворів, 9. травня 1928.

Від Редакції: Відомости про появу комуністичних відозв в Яворові і про те, немов то один з арештованих учнів признався до розліплювання тих відозв одержали ми від одного яворівця. Дуже тішить нас, що все те не відповідає дійсности та що арештовані учні не мали нічого спільного з розліплюванням відозв. Очевидно, будоб далеко краще і доцільніше, колиб ми подані в горі відомости на письмі були одержали негайно після переведення арештів.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Василь Демянчук, парох Вільхівця, борщівського повіту. Покійний був одною з небуденних постатей у нашім громадянстві. Як селянський син кінчить в 1889-ім році гімназію в Коломиї, де належить до гуртка цих гімназистів, з якого вийшли Лесь Мартович і Василь Стефаник, а по її скінченні є одним із найідейніших членів тодішньої богословської молоді у Львові. В 1900-ім р. одержує становище експозита в Хлопівці, гусятинського повіту, де будує пре гарну муровану церкву та дбає безупинно про моральне й матеріяльне добро своїх парохіян, не пропускаючи ніколи ні катехізації ні науки релігії в школі ні сходин у читальні ні засідання громадської ради. А що не вміє понижуватись, не дістає ніде парохії і щойно 1924-го р. епископ Григорій в нагороду за довголітні труди надіює його парохією Вільховець, де однак виснажений життєвою боротьбою організм не міг уже побороти нових, великих трудів. Однак Покійний не зважає на це, бо все ставить загальне добро вище свого особистого щастя, і кидається з новим запалом до своєї улюбленої праці. Але життєві сили Покійного скоро вичерпались і Він по 5 місяцях страшної і тяжкої муки заснув на віки так спокійно і тихо, як сумлінно і характерно працював ціле своє життя. Земля Йому пером і В. Й. П.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру дир. В. Карабіневича:

Болехів:
13. V. Ґейша.

Долина:
14. V. Вихрест.
15. V. Ґейша.
16. V. День і ніч.
17. V. Вій.

До Театру заанґажовано дотеперішнього дириґента Театру під дир. Стадника, п. Цісика. До хору прийметься добрих сопранів і тенорів. Зголошення приймає Дирекція. 2143 6—7

Потрібний лікар з практикою до дічи-купелевого заведення на сезон. Зголошення враз з услівями слати: Д-р О. Матковський, Залещики п. Гребенів. 3-3

На „Рідну Школу“ зложили Вп. о. Евген і Ольга Громницькі 20 зол., Володимир Левицький, управитель школи в Сущині 10 зол. замісць вінця на домовину бл. п. візитатора Івана Матієва. — Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 2178 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ВДОВА по священику пошукує управи домом у старшого мущини. Варить і пече знаменито, шиє, музикальна. Найрадше у Львові або Перемишлі. Зголошення письменно адміністрація „Добра вдача“. 2163 2—2

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха**, Львів, пл. Марійська 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 6 83-7

4.50 коштує 6 ложочок до чаю з хінського срібла у Мандля, Коперника 14. 1812а) 13-15

БРУНЕТ одружиться з панною, яка купила капелюх у фірмі **Е. Ґеперт**, Львів, Фредри 9. 2175 1—6

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

КУРС ДЛЯ КАНДИДАТІВ на торговельних референтів.

З кінцем червня ц. р. відчиняє Центросоюз курс підготовки кандидатів на торговельних референтів при Повітових Союзах Кооператив, котрий буде обнимати практику в слідуючих відділах Ц. С.: 1) В роздільні товарів для підльвівської округи, відносно обслуги кооператив товарами споживчими, ґалянтерійними і сільсько-господарськими, 2) В організаційно-люстраційнім відділі Розділь. 3) В відділах товарового заосмотрення ПСК. 4) В книговодстві і кореспонденції. 5) В кредитовім і векселевім відділі. Час тривання курсу 6 місяців. Кошта удержання в цілости поносять кандидати. При виїздах на люстрації повертає Центросоюз кошта подорожі. В часі тривання курсу підлягають кандидати приписам службової прагматики про обовязки урядовців Центросоюза. По закінченню курсу кваліфікаційний іспит перед комісією установленою Надз. Радою Центросоюза. Приняті будуть на курс абсольвенти висоюих торговельних шкіл і курсів для абітурієнтів в обмеженій кількости осіб відповідно до можности розміщення по відділах. Початок курсу між 15. а 30 червня п. р. Подання враз з описом життя і свідоцтвами надсилати до Центросоюза у Львові, вул. Зіморовича ч. 20 до дня 31. травня ц. р. — Дирекція Центросоюза. 2177 2—3

Конкурс

на посади кваліфікованих учительок руханки і рисунків в Прив. жін. гімназії „Українського Інститута для дівчат“ з правом прилюдности в Перемишлі від 1. вересня 1928. Платня як в державних гімназіях. Подання, заосмотрені доказами кваліфікацій і перебігом життя вносити до Виділу Українського Інституту для дівчат в Перемишлі, Татарська 6, до 25-го травня ц. р. 2176 1-2 **Управа.**

За редакцію відповідає Василь Мудрий Видає Видавнича Спілка „Діло“ В друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів Ринок ч. 10.